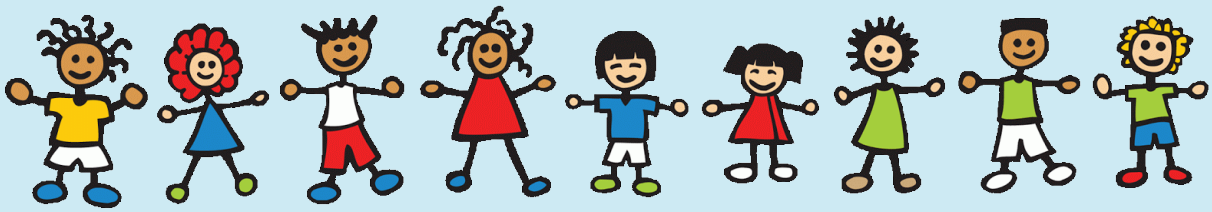
Årsplan 2026/27

RUGEKASSEN

FAMILIEBARNEHAGE

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning 3

2.0 Bærumsbarnehagene 3

3.0 Presentasjon av familiebarnehagen 4

4.0 Barnehagens forankring 5

4.1 Verdigrunnlag 5

4.2 Fagområdene 5

4.2.0 Kommunikasjon, språk og tekst 6

4.2.1 Kropp, bevegelse mat og helse 6

4.2.2 Kunst, kultur og kreativitet 6

4.2.3 Natur, miljø og teknologi 6

4.2.4 Etikk, religion og filosofi 7

4.2.5 Nærmiljø og samfunn 7

4.2.6 Antall, rom og form 7

4.3 Barnehagens pedagogiske innhold 7

4.3.0 Lekens betydning for barns utvikling 8

4.3.1 Arbeid for et psykososialt barnehagemiljø 8

4.3.2 Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag 10

4.3.3 Danning gjennom omsorg, lek og læring 11

4.3.4 Barnas medvirkning 11

4.3.5 Språkstimulering 12

4.3.6 Likestilling og likeverd 13

5.0 Familiebarnehagen som kulturarena 14

6.0 Progresjon og tilrettelegging 14

6.1 Overgang i barnas tilværelse 14

6.2 Samarbeid med barnas hjem 15

6.3 Dokumentasjon og vurdering 15

6.4 Plan for kompetanseutvikling 16

6.5 Tverrfaglig samarbeid 16

7.0 Litteraturliste 17

1.0 Innledning

Årsplanen for Rugekassen Familiebarnehage bygger på en mal gitt fra barnehagekontoret i Bærum Kommune, der innhold og oppsett er bestemt sentralt i kommunen ut ifra et ønske om en likeverdig og enhetlig kvalitetsutvikling i Bærumsbarnehagene. På foreldremøte presenteres årsplanen og vurderes /evalueres av foreldre og personale ved barnehageårets slutt.

Årsplanen er et arbeidsredskap for oss som arbeider i barnehagen, og den skal gi foreldrene informasjon om hvilke tanker og ideer som ligger til grunn for det arbeidet som utføres. Den er i tillegg et tilsynsdokument for kommunen og eventuelle andre instanser.

Planen gir informasjon om hvordan barnehagen arbeider utfra barnehageloven og rammeplanen. Blant annet inneholder årsplanen informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, læring og danning for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste.

2.0 Bærumsbarnehagene

Bærum kommune sin barnehagemelding for 2015 – 2025 skal bidra til et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud, for alle barn og foreldre (Barnehagemelding, 2015). Her skal tidlig innsats, mestringsperspektivet, samarbeid og samhandling skal vektlegges. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, der lek, språk og god helse er spesielle faglige satsingsområder.

Kvalitetsutvikling i det pedagogiske arbeidet foregår hovedsakelig innenfor følgende områder:

- Lekens betydning for barns utvikling
- Arbeid mot mobbing
- Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

I tillegg vil andre områder, som barn fra språklige minoriteter, foreldresamarbeid, barn med særlige behov, kosthold og fysisk aktivitet ha fokus. Overgangen mellom barnehage og skole er også et område det skal arbeides med.

3.0 Presentasjon av familiebarnehagen

Rugekassen Familiebarnehage er en privat drevet heldagsbarnehage som åpnet i 2007. En familiebarnehage er en barnehage der tilbudet foregår i et privat hjem eller andre egnede lokaler med en liten barnegruppe. Barnehagens drift og lokale er godkjent av Bærum kommune, og har inntil 10 godkjente plasser i alderen 0-3 år.

Barnehagen drives av godkjent barnehageeier, pedagogisk leder og pedagogiske medarbeidere som har ansvar for den daglige driften. I en familiebarnehage er kravene for pedagogisk tetthet gitt antall timer i uken per barn. En pedagogisk leder har faglige ansvar for den pedagogiske tilnærmingen og kommer innom jevnlig for å veilede og følge opp personalet og barna.

Barnehagen befinner seg i underetasjen av et bolighus med eget uteområde i Haslum. Nærmiljøet til barnehagen inkluderer butikk, boligstrøk, naturområder og lekeplass. I tillegg er det kort avstand til t-bane som gir oss mulighet til å besøke det lokale biblioteket.

Familiebarnehager følger de samme lover, rammeplaner og kvalitetskrav som ordinære barnehager. Likevel er det fordeler ved en familiebarnehage som gir den sitt særpreg:

- Små grupper og tett oppfølgning
- Hjemlig miljø
- Tett samarbeid med foreldre
- Fleksibilitet

Familiebarnehage er et godt tilbud for små barn og et godt alternativ for de som ønsker et lite, trygt og oversiktlig miljø med en sterk pedagogisk forankring.

4.0 Barnehagens forankring

4.1 Verdigrunnlag

Vår barnehage bygger på verdiene forankret i barnehageloven og rammeplan for barnehager (Barnehageloven, §1; Kunnskapsdepartementet, 2017). Vi legger vekt på å skape et inkluderende og trygt fellesskap der alle barn opplever omsorg, lek, læring og danning. Vi møter hvert barn med respekt og annerkjennelse, og ser på barn som kompetente og nysgjerrig medskapende til sin egen barndom. Barna skal få rom til å undre seg og utvikle troen på egne evner. Vi ønsker trygghet og opplevelse av god tilknytning til voksne som legger grunnlag for utforskning.

Verdigrunnlaget vårt bygger på følgende sentrale verdier:

- Demokrati og medvirkning – barn skal medvirke til egen hverdag og erfare at det blir hørt
- Likestilling og respekt for mangfold – ulikheter i bakgrunn, kultur og uttrykk verdsettes som ressurser for fellesskapet
- Bærekraft og naturglede –å utvikle en bevissthet om natur og miljø, og å skape en varig glede om å være ute står sentralt
- Omsorg og fellesskap – et miljø preget av trygghet, vennskap og omsorg for hverandre skal aktivt fremmes

Gjennom faste rammer og forutsigbare rutiner ønsker vi å gi barn en god start på livet i fellesskap med andre, der de opplever å bli hørt, sett og verdsatt ut ifra sine behov.

4.2 Fagområdene

Rammeplanen for barnehage inneholder fagområder som vi pliktes å jobbe kontinuerlig med. Områdene skal integreres naturlig i hverdagen gjennom lek, utforsking og samtaler. Gjennom arbeid vårt vektlegger vi omsorg, trygghet og gode relasjoner som fundament for all læring. Dette danner en solid grunnmur for små barnas utvikling i barnehagen. Gjennom lek, nære voksne og daglige rutiner tilrettelegger vi for opplevelser og impulser som skaper

nysgjerrighet, undring og mestring. I det følgende redegjør vi for fagområdene vi arbeider med.

4.2.0 Kommunikasjon, språk og tekst

Vi legger vekt på gode språkmiljøer gjennom sang, rim og regler, høytlesning og daglig samtaler. Barna får støtte til å sette ord på følelser, behov og opplevelser. Vi bruker bilder, gjenstander, sansene og kroppsspråk for å støtte språkutviklingen.

4.2.1 Kropp, bevegelse mat og helse

De minste barna får variert muligheter til grov- og finmotorisk aktiviteter både inne og ute. Vi legger vekt på lek som gir rom for å gå/løpe, krabbe, klatre, balansere og hoppe. Måltidene er en viktig pedagogisk arena som stimulerer til utvikling av sosiale ferdigheter, fremmer et sunt forhold til mat og utforskning av forskjellige smaker.

4.2.2 Kunst, kultur og kreativitet

Gjennom sang, musikk, dans, formingsaktiviteter og sanselig opplevelser får barna mulighet til å uttrykke seg kreativt. Vi tar i bruk materiale som legger til rette for at barna kan uttrykke seg og danne erfaring. De kreative prosessene prioriteres fremfor resultatet, hvor det å bli kjent med ulike materialer og undre seg står sentralt.

4.2.3 Natur, miljø og teknologi

Gjennom å bruke årstidene får vi utforsket og undret oss over naturen året rundt. Ved å se, lukte, lytte og kjenne på ulike naturmaterialer blir barna kjent med naturen. Formingsaktiviteter og samtaler om temaet gir barn mulighet til å undre seg over og utforske naturens mange sider. Vi legger grunnlag for miljøbevissthet ved at barna blir kjent med naturen og får glede av den.

4.2.4 Etikk, religion og filosofi

I hverdagen møter barn utfordringer i lek, vennskap, omsorg og grensesetting. Hos små barn handler det mye om å utforske sin plass i fellesskapet. I møte med disse utfordringene er det sentralt at vi voksne fungerer som en støtte for dem i å finne løsninger. Vi formidler også fortellinger og tradisjoner fra ulike kulturer på en inkluderende måte. Dette arbeidet skaper et grunnlag for refleksjon og sterkere tilknytning til fellesskapet.

4.2.5 Nærmiljø og samfunn

Gjennom turer i nærmiljøet blir barn kjent med steder som befinner seg i nærområdet. Vi besøker lekeplasser, biblioteket eller butikken og legget til rette for fellesskapsfølelsen. Ved å legge til rette for erfaringer av deltakelse og relasjon til nærmiljøet kan det bidra til en begynnende forståelse av å høre til i et større samfunn. I tillegg jobber vi aktivt med å gi barna demokratiske opplevelser ved at deres initiativ og ønsker er med på å påvirke dagen.

4.2.6 Antall, rom og form

Vi legger til rette for matematiske ferdigheter hos de minste gjennom erfaringer og hverdagsaktiviteter. Det innebærer tellesanger, bøker, bemerke tall gjennom det vi ser, byggeklosser, orientere seg i forskjellige terreng og bruke sansene til å kjenne på ulik form, størrelse og mengde. Dette er med på å gi erfaringer og legge et godt grunnlag for videre matematisk forståelse.

4.3 Barnehagens pedagogiske innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig og variert, med en utforming som sikrer at hvert enkelt barn får opplevelse og erfaring som støtter barnets utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Samtidig skal innholdet støtte språklig og sosial kompetanse gjennom felles opplevelser og samvær.

4.3.0 Lekens betydning for barns utvikling

Vi ønsker at alle barn skal oppleve mestring i leken, og lekens egenverdi verdsettes høyt. Dette innebærer at leken i seg selv har en verdi for barnet. Alle barn fortjener følelsen av glede, vennskap og tilhørighet. Gjennom leken i barnehagen skal barna få mulighet til dette.

Barna lærer, bearbeider og erfarer verden gjennom lek. Leken har en fremtredende plass for barndommen, og barnehagen er en arena for å kunne tilnærme seg lekekompetanse og utfolde seg. Fellesskap, vennskap, sosial og språklig samhandling stimuleres i leken. Her utfordres barna til å samarbeide, løse konflikter og tilpasse seg for å drive leken videre. Som voksne er det viktig at vi observerer barns lek og støtter dem i utfordringene de møter på.

I barnehagen legger vi til rette for et lekemiljø som engasjerer barn til å utforske. Rommet blir organisert og tilpasset ut ifra barns behov. Uteleken er vel så viktig, og naturen har mye å by på av udefinerbart lekemateriale som stimulerer barns kreativitet. Vi jobber aktivt med å undre oss sammen med barna og deltar i leken.

Mål:

- Verdsette lekens egenverdi
- Sikre at alle barn har mulighet til å leke, veilede og støtte barns utforsking i lek
- Skape et spennende og variert lekemiljø tilpasset barnas utvikling og interesser

Dette ønsker vi å oppnå gjennom:

- Tilrettelegge dagsrytmen slik at barns lek alltid er i fokus
- Være pålogget voksne som engasjerer og inspirerer til lek
- Komme med forslag til tilpasninger i leken slik at alle får deltatt
- Unngå å bryte opp god lek, og sikre at barn kommer inn i leken.

4.3.1 Arbeid for et psykososialt barnehagemiljø

Et psykososialt barnehagemiljø er preget av trygghet og trivsel. Det er viktig å arbeide

mot et psykososialt barnehagemiljø for å forebygge mobbing og sikre kvalitet. Gjennom dette arbeidet jobber vi med å styrke barns sosiale kompetanse. Med sosial kompetanse mener vi evnen til å gå inn i lek og sosial samhandling med andre på en positiv måte. Gjennom vennskap og deltagelse i barnehagens aktiviteter gis barna unike muligheter til å praktisere og utvikle sosiale ferdigheter. Det å få venner, bli sett og hørt, samt å delta i lek er grunnlaget for barns trivsel og utvikling.

Voksne i barnehagen er viktige rollemodeller for barn. Hvilke ord vi bruker og toneleiet vårt påvirker hvordan barn har det både med seg selv og i fellesskap. Hvordan de omtaler andre barn og hvordan vi jobber med inkludering er av stor betydning. Den beste måten å lære empati på er å bli møtt med empati fra andre. Vi voksne skal tone oss inn på barn, være en god støtte og sikre inkludering av alle. Dette er i tråd med barnehagens ansvar om å bygge et godt psykososialt barnehagemiljø preget av trivsel og trygghet, der det er rom for den enkelte og fellesskapet. Bærumsbarnehagene har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing.

Mål:

- Alle barn skal oppleve hverdagen som et trygt og godt sted å være
- Veilede barn i lek og konflikthåndtering, slik at barna blir gode på å løse konflikter
- Være bevisst på barns trivsel, og forebygge mobbing i barnehagen
- Samarbeide og bevisstgjøre foreldre på deres bidrag og rolle i å forebygge mobbing og skape trivsel
- Alle barn skal oppleve å bli sett, hørt og verdsatt
- Alle barn skal få hjelp og veiledning til å finne en balanse mellom selvkontroll og selvhevdelse

Vi voksne vil:

- Ha fokus på leken og dens betydning
- Fokus på trivsel, trygghet og vennskap
- Voksenrollen i konflikthåndtering
- Reflektere over hvordan vi arbeider med fellesskap og samspill
- Være gode rollemodeller

- Tilstedeværende voksne som støtter barn i lek
- Støtte barn som faller utenfor leken, og hjelpe barn i å uttrykke seg

4.3.2 Realfag – undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

Vi vil at alle barn skal oppleve undring og glede knyttet til matematikk og naturfag. Realfag er et satsningsområde i Bærum kommune. Forskning viser at realfag i barnehagen stimulerer barns kognitive utvikling. Det er viktig at barnehagen blir et sted hvor barn får gode erfaringer og opplevelser med matematikk og naturfag.

Barn liker å sortere, bygge og lage mønstre. De måler, veier og sammenligner. Barn elsker å telle og vi gjør det ofte! Telling er en av de beste måter å få barn til å utvikle tallforståelse. «Natur, teknikk og miljø» inngår også i begrepet realfag. Fagområdet skal sørge for at barn blir kjent med og får forståelse for planter, dyr, landskap, årstider og vær.

Mål:

- Stimulere barns nysgjerrighet og matematikkglede, utvikle en begynnende tallforståelse samt erfare og oppdage tallmessige mønstre og sammenhenger
- Gi barna positive erfaringer med naturen og stimulere nysgjerrighet til teknikk

Dette vil vi oppnå gjennom:

- Å være aktive voksne som bruker matematiske begreper i hverdagen, både inne og ute
- Bruke sanger, rim, regler, spill og aktiviteter som stimulerer utviklingen av matematiske kompetanse, tilpasset barnas alder
- Bevisst bruke tall og telling i barnehagens hverdagssituasjoner
- Leke med og samtale om ulike former og mønstre i hverdagsliv og natur
- Inkludere barna i kildesortering

4.3.3 Danning gjennom omsorg, lek og læring

Vi ønsker å ha et fellesskap hvor åpenhet, omsorg, trygghet, tillit, glede og humor preger hverdagen. Dette er viktige forutsetninger for barns utvikling. Barnehagen arbeider bevisst med å utvikle barns sosiale kompetanse gjennom aktiv voksen tilstedeværelse og deltakelse i leken. Vår rolle som voksne, særlig hvordan vi møter barna er viktig. Foreldresamarbeid spiller også en sentral rolle.

Mål:

- At alle skal trives i barnehagen
- Store og små er gode forbilder for hverandre
- Reagere og støtte når andre er lei seg, har vondt eller trenger hjelp
- Å ta alle på alvor
- Kunne leke og utforske sammen
- Oppnå gruppetilhørighet og glede i fellesskap og samvær

Vi voksne vil:

- Vise omsorg for hver enkelt og lytte til det barnet har å si
- Være bevisst på våre roller som gode forbilder
- Alle skal føle seg verdsatt og hørt
- Tilrettelegge for utfoldelse ute og inne
- Gi barna mulighet til å oppleve, utforske og stimulere interesser og nysgjerrighet

4.3.4 Barnas medvirkning

Vi ønsker at alle barn skal ha innflytelse på egen hverdag, der de får medvirke og ta del i hverdagen. Barn har nemlig krav på å bli hørt og ha innflytelse på valg som angår dem. Barns medvirkning handler om å påvirke hverdagen gjennom å kommunisere ønsker. Medvirkning handler ikke om å bestemme, men om å gi rom for initiativ og ønsker så langt det lar seg gjøre. Barn skal oppleve at deres tanker og meninger blir tatt på alvor, der de ikke alltid skal få viljen sin, men de skal prege sin egen hverdag i barnehagen.

Medvirkningen vil variere etter alder og funksjonsnivå. Barn har mange måter å formidle

sine synspunkter på. Små barn kommuniserer gjerne gjennom kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Når vi voksne er aktivt til stede og deltar i lek og aktivitet, vil vi lettere kunne fange opp disse uttrykkene, tolke dem og legge til rette for barns ønsker og behov.

Mål:

- Alle barn skal bli hørt
- Barnets uttrykk skal tolkes og forstås så godt det lar seg gjøre, for å kunne legge til rette for medvirkning
- Barn i gruppen må lære seg å høre og tolke hverandres ønsker og behov, og ta hensyn til hverandre

Dette vil vi tilrettelegge ved:

- Vi voksne vil alltid ha et åpent blikk for barnas individuelle ulikheter og behov i gruppen
- Vi er anerkjennende og tydelige voksne
- Gjennom samtaler med foreldre blir vi bedre kjent med barnas særegenheter og kan på best mulig måte tolke barns uttrykksmåter
- Vi legger vekt på at alle får bli med og blir tatt hensyn til ut ifra deres individuelle væremåte

Gjennom hele året vil vi være i en prosess hvor det enkelte barns ønsker og gruppens behov som helhet vil bli vektlagt og vurdert.

4.3.5 Språkstimulering

Språk er et viktig satsningsområde i Bærum kommune. Vi ønsker å skape et stimulerende miljø der også språket får utvikle seg. Språk har en sosial funksjon og er et redskap for tenkning. Barn har en medfødt evne til å lære språk, men de er avhengig av andre for å lære det. Personalet må jobbe for å forstå mangfoldet i barnets språkuttrykk og bidra til positiv språkstimulering.

Mål:

- Barn blir hørt, sett og anerkjent
- Barn får bedre språkforståelse og ordforråd
- Barn viser interesse for bøker
- Barn får kjennskap til fortellinger, sanger, rim og regler

Dette vil vi oppnå gjennom:

- Vi voksne setter ord på alt vi gjør, repeterer og understreker ordene med kroppsspråk
- Bruke sanger, rytmer, rim og regler for å utvide ordforrådet

4.3.6 Likestilling og likeverd

Likeverd handler om å se individet ut fra en grunnforståelse om at alle mennesker er like mye verdt. Til tross for forskjellige forutsetninger, det vil si uavhengig av hvor de er født, hvilken alder, funksjonsevne og kjønn skal de møtes likeverdig. Å behandle alle likeverdig handler ikke om at alle er like, men at mennesker er forskjellige og vil trenge ulik tilpasning for å kunne delta. Dermed handler det om å kunne respektere forskjellige behov og menneskene som er rundt oss.

Likestilling er en del av arbeidet mot likeverd. Det handler om å arbeide for at alle opplever like gode forutsetninger og muligheter, uavhengig av kjønn eller etnisitet. Det handler om å dyrke positive holdninger til ulikhet, der alle skal få oppleve at de kan bidra likt.

I barnehagen er vi pålagt i å jobbe med å utjevne sosiale ulikheter og fremme likestilling og likeverd. Vi skal møte alle barn som enkeltindivider uansett bakgrunn og forutsetning. Alle barn skal delta i fellesskapet og barnehagens mange aktiviteter, og derfor er det sentralt at vi legger til rette for deltagelse. Barn skal få varierte utfordringer basert på mestringsnivå og erfaringer. Det handler om å se individet som en del av fellesskapet. Vi voksne er bevisste, og arbeider kontinuerlig med egne holdninger og verdier.

5.0 Familiebarnehagen som kulturarena

Barnehagen har en viktig rolle som arena for utvikling og erfaring av kulturer. For at barn skal forstå samfunnet de lever i, er erfaringer og bearbeiding av inntrykk en viktig del av deres kulturelle læring. Kultur handler om hva vi har med oss, enten det er fra kjernen innad i familien eller fra større deler av samfunnet.

Det handler om arv, tradisjon og fornyelse. Gjennom turer, sanger og eventyr får barn erfaringer og opplevelse. Samtidig belyses kulturer gjennom tradisjoner og merkedager. I Rugekassen Familiebarnehage har vi faste markeringer gjennom hele barnehageåret som løfter frem det flerkulturelle samfunnet vi lever i.

6.0 Progresjon og tilrettelegging

Familiebarnehagen består av en liten gruppe, der hvert enkelt barns behov og utvikling kommer tydelig frem gjennom dagen. Barnets progresjon tydeliggjøres gjennom kontinuerlig observasjon. Tilrettelegging sees i sammenheng med barnets alder og gruppens sammensetning.

Små barn er aktiv i utforskning og danner seg mye erfaring de første leveårene. Her er det viktig at vi voksne legger til rette og gir de erfaringer som gjør at de får mulighet til å utvikle seg. Det er viktig å påpeke at progresjon er en prosess. Gjennom vekst og utvikling er prosessen der lærdommen og erfaringene dannes. Derfor handler det ikke om resultater og målsetninger, men prosessen vi befinner oss i. I det følgende kommer sentrale temaer og områder som inngår i arbeidet om progresjon og tilrettelegging.

6.1 Overgang i barnas tilværelse

Bærum kommune har fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole og barnehage til barnehage. Rugekassen har barn på 0-3 år, med de viktigste overgangene fra hjem til familiebarnehage og fra familiebarnehage til større barnehager.

Overganger er ulikt for hvert enkelt individ og som barnehage legger vi til rette for hvert enkelt barn i overgangssituasjoner. Vi har egne retningslinjer og rutiner på hvordan vi gjennomfører overganger. På den måten sørger vi for at overgangen oppleves trygt for både barn og voksne.

6.2 Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek, læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (Barnehageloven §1; Kunnskapsdepartementet, 2017). For barn er det viktig med nærkontakt og omsorg, der de voksne møter barna på sine behov. Her er det viktig at barnehagen har et godt samarbeid med hjemmet, der foreldrene er viktige samarbeidspartnere.

Gjennom god kommunikasjon sørger vi voksne for at barn får en trygg barndom der de blir verdsatt, sett og hørt. Foreldrenes medvirkning er viktig for å sikre en god kvalitet i barnehagen. Den daglige samtalen, felles sammenkomster, foreldresamtaler og foreldremøter er viktige arenaer for å få til et godt samarbeid og det åpner opp for innvirkning/evaluering av barnehagens innhold.

6.3 Dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen hen har ansvar for (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Vurdering er en kontinuerlig prosess som bygger på observasjoner og dokumentasjon. Den må sees i forhold til årsplanens mål og prosessene vi er i. Gjennom observasjon i hverdagen og samlingspunkter får vi et helhetlig inntrykk av barnets utvikling. Vi dokumenterer dette gjennom bilder og aktiviteter, samt samtaler med foreldrene.

I barnehagen har de pedagogiske medarbeidere innflytelse på det pedagogiske arbeidet. Sammen med pedagogisk leder og styrer sikrer vi at dokumentasjonen og vurderingen av barnehagens innhold er i henhold til styringsdokumentene. Hele personalgruppen har god kjennskap til det pedagogiske arbeidet, og har direkte innvirkning på prosessen fra planlegging til vurdering.

6.4 Plan for kompetanseutvikling

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse (Kunnskapsdepartementet, 2017). Som en lærende organisasjon vil det si at vi til enhver tid sørger for å reflektere over egen praksis og tilnærmer oss ny kunnskap. Dette skjer gjennom kurs, veiledning, møter og samtaler i det daglige.

6.5 Tverrfaglig samarbeid

Det er viktig med et godt samarbeid med instanser som PPT, barneverntjenesten og helsetjenester for barn og unge slik at barn mottar et treffsikkert og helhetlig tilbud, og for å få til så gode tiltak som mulig i barnehagen. Alle samarbeidende parter har et selvstendig ansvar for at de ulike tiltakene som barn mottar er godt koordinert.

Tverrfaglighet og helhetlig tenkning er derfor svært sentralt for de som arbeider i barnehagen (Barnehagemelding, 2015, s. 24). «Tidlig innsatsteam» er et ambulerende team i Bærum og består av barnehagen, PP-Tjenesten, barnevern og helsetjenester. Her kan foreldre få drøftet sin sak tverrfaglig. I tillegg til Tverrfaglig utvalg, PPT og helsestasjonen, kan vi innhente kompetanse og ressurser fra språksenteret.

7.0 Litteraturliste

Barnehagemelding. (2015). *Barnehagemelding 2015-2025*. Bærum kommune. https://www.baerum.kommune.no/globalassets/om-barum-kommune/organisasjon/styrende-dokumenter/barnehagemelding-2015---2025.pdf

Barnehageloven. (2005). *Lov om barnehager* (LOV-2005-06-17-64). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Udir. https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/